

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/69/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423203267
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6423203267.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., zastúpená JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s. r. o., so sídlom A. Dubčeka 386/10, 965 01 Žiar nad Hronom, proti žalovanému Agrolandia, s. r. o., Čsl. tankistov 300/B, 843 53 Bratislava – Záhorská Bystrica, IČO: 53 732 871, o nahradenie prejavu vôle o späťvzatie žaloby po rozhodnutí súdu prvej inštancie rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 28C/94/2023-36 zo 16. apríla 2024, takto

rozhodol:

I. Späťvzatie žaloby pripúšťa. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 28C/94/2023-36 zo 16. apríla 2024 zrušuje a konanie zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 273 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) vyhovel žalobe o uloženie povinnosti prejavu vôle žalovanému uzavrieť so žalobkyňou kúpnu zmluvu o prevode spoluvlastníckeho práva v rozsahu 1/2 k nehnuteľnostiam vedeným E. F. G., katastrálny odbor na LV č. XXXX katastrálne územie C. D., obec C. D., okres G. ako parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 51 m², parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 360 m², parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 44 m², parcely č. EKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 3450 m², parcely č. EKN XXX/X ako orná pôda o výmere 3563 m², parcely č. EKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 705 m², parcely č. EKN XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 528 m², parcely č. EKN XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 689 m², parcely č. EKN XXXX trvalý trávny porast o výmere 949 m² (ďalej aj „nehuteľnosti, o ktoré v konaní ide“ alebo „dotknuté nehnuteľnosti“) za kúpnu cenu 1 286,19 €. Žalobkyňi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 Podľa dôvodov napadnutého rozhodnutia sa žalobou doručanou Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 08.12.2023 žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému prejsť vôľu ako predávajúci pri uzatváraní kúpnej zmluvy so žalobkyňou v znení uvedenom vo výroku rozsudku. Základom pre rozhodnutie o podanej žalobe bol skutkový stav zistený zo žaloby a listinných dôkazov priložených k žalobe, z ktorého za podstatné súd prvej inštancie považoval, že žalovaný spoluvlastnícky podiel 1/2 (pod B.2) k nehnuteľnostiam, o ktoré v konaní ide, nadobudol kúpnu zmluvou z 02.01.2023 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 09.02.2023, vklad ktorej povolil E. F. G., katastrálny odbor pod C. X/XXXX dňa 24.02.2023. Kúpnu zmluvou C. X/XXXX bolo porušené predkupné právo žalobkyne. Na výzvu, aby žalovaný so žalobkyňou uzavrel kúpnu zmluvu o prevode spoluvlastníckych podielov k dotknutým nehnuteľnostiam pred začatím súdneho sporu žalovaný nereagoval. Uznesením č. k. 28C/94/2023-30 z 27.12.2023 vyzval súd podľa § 167 ods. 2 C. s. p. žalovaného, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uvedeného uznesenia písomne vyjadril k žalobe, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení,

ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva s poučením, že ak uvedenú povinnosť bez vážneho dôvodu žalovaný nespĺní, môže súd aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie. Výzva spolu so žalobou, jej prílohami a procesným poučením bola žalovanému doručená do vlastných rúk 12.01.2024. Žalovaný sa k žalobe nijako nevyjadril. Tým boli splnené podmienky pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. O povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný s tvrdením, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm. b/ C. s. p.) za použitia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol alebo rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2.1 Podstatnou argumentáciou žalovaného v odvolaní je, že dňa 22.04.2024 odstúpil od kúpnej zmluvy č. 2022/10/03 z 2. januára 2023 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 09.02.2023 (C. X/XXXX) v časti špecifikovanej v článku 1 Odstúpenia podľa § 48 Občianskeho zákonníka týkajúceho sa predmetu kúpy (prevodu) nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele 1/2 nachádzajúcich sa v katastrálnom území C. D., obec C. D., okres G., vedených E. F. G., katastrálny odbor zapísaných na LV č. XXXX ako parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 51 m², parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 360 m², parcely č. CKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 44 m², parcely č. EKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 3450 m², parcely č. EKN XXX/X ako orná pôda o výmere 3563 m², parcely č. EKN XXX/X trvalý trávny porast o výmere 705 m², parcely č. EKN XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 528 m², parcely č. EKN XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 689 m², parcely č. EKN XXXX trvalý trávny porast o výmere 949 m², pod B.2. Na základe odstúpenia od zmluvy zo strany kupujúceho E. F. G., katastrálny odbor vykonal záznam, ktorým ako vlastníka týchto nehnuteľností zapísal obchodnú spoločnosť H., I. I. H. E., I. I. J. G. XXX, J. G.. Odstúpením od zmluvy zanikli podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/229/2010 z 20. júla 2011 nielen obligačné právne účinky, ale aj vecnoprávne účinky pôvodnej zmluvy, ktorá sa zrušila s účinkami „od začiatku“ (ex tunc). Podľa § 48 Občianskeho zákonníka sa priamo zo zákona obnovilo vlastnícke právo prevodcu a táto zmena sa do katastra nehnuteľností zapísala záznamom. Účinky odstúpenia od zmluvy ako jednostranného právneho úkonu nastali v momente, keď sa dostalo do dispozičnej sféry adresáta, odstúpenie od zmluvy má konštitutívne účinky, ale následné vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností má už len deklaratórny charakter.

2.2 Právoplatné rozsudky ukladajúce povinnosť prejavu vôle nahrádzajú tento prejav (§ 229 C. s. p.). Bezprostredným účinkom právoplatnosti rozsudku o nahradení prejavu vôle je, že právny úkon v prejednávanej veci - kúpna zmluva sa považuje za uzavretú dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Účinnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy nastala pred právoplatnosťou napádaného rozsudku, preto rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 28C/94/2023-36 zo 16. apríla 2024 nemôže v právnom a skutkovom stave vyvolávať žiadne právne účinky; nespĺňa materiálne predpoklady exekučného titulu, čo má za následok jeho nevykonateľnosť. Odvolateľ prestal byť vlastníkom nehnuteľností špecifikovaných vo výroku I. napádaného rozsudku ešte pred momentom, kedy sa odvolateľovi dostalo predmetné rozhodnutie do jeho dispozičnej sféry. Napádaný rozsudok nevychádza z platných údajov katastra nehnuteľností. Žalovaný navrhuje v odvolacom konaní vykonať dôkaz listinami Odstúpenie od zmluvy zo dňa 22.04.2024 a Zobratie a akceptácia odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 02.05.2024 týkajúce sa nehnuteľností uvedených vo výroku I. napádaného rozsudku, ktoré sú súčasťou katastrálneho spisu E. F. G., katastrálny odbor sp. zn. Z 559/2024, ktoré odvolateľ nemohol predložiť do súdneho konania pred súdom prvej inštancie bez svojej viny, ktorými bude preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a zistený skutkový stav neobstojí. Žalovaný zároveň tvrdí, že kúpna cena uvedená v napádanom rozsudku nezodpovedá dohode a nevychádza z kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným Agrolandia, s. r. o. a spoločnosťou H., I. I.,

2.3 Procesné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie splnené neboli z dôvodu, že žalovaný nebol zo strany súdu dostatočne poučený tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 273 písm. b) C. s. p. V posudzovanom konaní o nahradení prejavu vôle žalovaného sa nejedná o žalobu podľa § 137 písm. a) C. s. p., o ktorej by mohol súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie aj „od stola“ bez nariadenia pojednávania.

3. Krajskému súdu v Banskej Bystrici bola dňa 01.07.2024 predložená vec Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 28C/94/2023 za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného

súdu Žiar nad Hronom č. k. 28C/94/2023-36 zo 16. apríla 2024. Dňa 13. augusta 2024 doručila Krajskému súdu v Banskej Bystrici žalobkyňa späťvzatie žaloby v celom rozsahu z dôvodu zmeny procesných podmienok s poukazom na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, kde už žalovaný nie je ako vlastníak dotknutých nehnuteľností zapísaný. Žaloba bola podľa názoru žalobkyne podaná dôvodne po tom, ako predžalobnej výzve zo 14.11.2023 na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalobkyňou žalovaný nevyhovel. Z titulu odstúpenia od kúpnej zmluvy C. X/XXXXX zo strany žalovaného sa obnovil pôvodný stav – vlastnícke právo predávajúceho a aktuálny zápis v katastri nehnuteľností svedčí v prospech predchádzajúceho vlastníka – predávajúceho. Vzhľadom na zápis v katastri nehnuteľností nezostáva žalobkyňi nič iné, len žalobu vziať späť. Späťvzatie žaloby nebolo zapríčinené neskorším správaním sa žalobkyne, ale správaním sa žalovaného, ktorý počas konania po rozhodnutí súdu prvej inštancie odstúpil od kúpnej zmluvy, čím došlo k zmene vlastníckych práv a žalovaný už nie je vlastníkom podielu 1/2 predmetných nehnuteľností. Vzhľadom na tento stav žalobkyňa žiada uložiť žalovanému podľa § 256 ods. 1 C. s. p. povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 569/2017 z 20. marca 2018 procesné zavinenie na zastavení konania znamená také správanie sa strany sporu, ktoré spôsobuje zastavenie konania.

3.1 Žalobkyňa navrhla podľa § 370 ods. 1, 2 C. s. p. pripustiť späťvzatie žaloby, zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaviť a uložiť podľa § 256 ods. 1 C. s. p. žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania.

4. Odvolací súd doručil žalovanému späťvzatie žaloby s výzvou na vyjadrenie, či so späťvzatím žaloby súhlasí. Výzva odvolacieho súdu na vyjadrenie sa k späťvzatiu žaloby bola doručená žalovanému dňa 31.08.2024. Lehota 10 dní na odpoveď uplynula žalovanému 10. septembra 2024 márne.

5. Podľa § 370 ods. 1, 2 C. s. p., ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

6. Žalobu po rozhodnutí súdu prvej inštancie je možné vziať späť len do nadobudnutia jeho právoplatnosti. Bolo preto potrebné skúmať, či rozsudok súdu prvej inštancie zo 16. apríla 2024 (ne)nadobudol právoplatnosť.

7. Žalobou z 08.12.2023 sa žalobkyňa domáhala nahradenia prejavu vôle žalovaného podľa § 229 C. s. p. Žalovaný tvrdí, že o žalobe podľa § 229 C. s. p. nemohol rozhodnúť súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie, keď nejde o žalobu na plnenie akú má na mysli ustanovenie § 137 písm. a) C. s. p. a neboli splnené ani ďalšie procesné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, správne poučenie žalovaného podľa § 273 písm. b) C. s. p.

8. Žaloba o nahradenie prejavu vôle podľa § 229 C. s. p. je žalobou na splnenie povinnosti (porovnaj rozsudok NS SR z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/47/2022, uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/166/2021 z 15. augusta 2023, ako aj uznesenie NS SR z 29. apríla 2020 sp. zn. 4Cdo/198/2019), žalobou podľa § 137 písm. a) C. s. p., o ktorej za splnenia ďalších zákonných podmienok môže rozhodnúť súd rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

9. Podľa § 273 Civilného sporového poriadku súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

10. Žalovaný bezdôvodne vytyka súdu prvej inštancie nedodržanie procesných podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie nesprávnym poučením žalovaného. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 28C/94/2023-30 z 27.12.2023 vyzval žalovaného, aby v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia sa písomne vyjadril k podanej žalobe, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom

rozsahu neuznáva a zvýrazneným textom žalovaného poučil, že ak túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie. Text výzvy a poučenia zodpovedá ustanoveniu § 273 C. s. p. Druhýkrát je poučenie o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie obsiahnuté aj v poučení o procesných právach a povinnostiach strán sporu, ktoré bolo spolu s uznesením (výzvou na vyjadrenie) doručené žalovanému v rovnaký deň 12. januára 2024 do vlastných rúk žalovaného. Súd prvej inštancie oznámil termín verejného vyhlásenia rozhodnutia určený na 16. apríla 2024 na úradnej tabuli súdu dňom 8. apríla 2024 s dodržaním lehoty 5 dní na uverejnenie tohto oznámenia podľa § 219 ods. 3 C. s. p.

11. Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného vydaného podľa § 273 C. s. p. jedine z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia (§ 356 písm. b/ Civilného sporového poriadku). Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 28. novembra 2019 sp. zn. 5Obdo/50/2019 vysvetlil, že identifikácia existencie odvolacieho dôvodu podľa § 356 písm. b) Civilného sporového poriadku odvolacím súdom je jediným kritériom pre záver o (objektívnej) prípustnosti odvolania proti rozsudku pre zmeškanie. V prípade odvolania proti rozsudku pre zmeškanie môže dôjsť k trom procesným situáciám, od ktorých sa potom odvíja aj povaha rozhodnutia odvolacieho súdu: 1/ odvolací súd zistí, že k vydaniu rozsudku pre zmeškanie neboli splnené zákonné podmienky – rozsudok súdu prvej inštancie uznesením zruší a vec vráti na ďalšie konanie, 2/ odvolací súd dospeje k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie – odvolanie uznesením odmietne ako neprípustné podľa § 386 písm. c) C. s. p., pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, 3/ odvolateľ v odvolaní napáda rozsudok pre zmeškanie z iných dôvodov, ako uvádza § 356 písm. b) C. s. p. – odvolací súd uznesením odmietne odvolanie ako neprípustné podľa § 386 písm. c) C. s. p. Záver najvyššieho súdu k otázke prípustnosti odvolania proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného je vyjadrený v právnej vete: Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného vydaného súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania podľa § 273 C. s. p., odvolanie žalovaného odmietne uznesením podľa § 386 písm. c) C. s. p. a v takomto prípade vo veci nerozhoduje rozsudkom (R 54/2020).

12. Znamená to, že pre rozhodnutie o pripustení späťvzatia žaloby je nevyhnutné ustáliť, či je odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie prípustné a či (ne)nadobudlo rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatnosť, keď Civilný sporový poriadok v § 367 ods. 1 C. s. p. ustanovuje, že ak podá ten, kto je na to oprávnený včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Aby nastali suspenzívne účinky odvolania, odvolanie musí podať oprávnená osoba v zákonnej 15 dňovej lehote. Na vyvolanie suspenzívneho účinku odvolania (suspenzívny účinok znamená, že odvolaním napadnuté rozhodnutie nenadobudne právoplatnosť, kým o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd) nemá vplyv, či je odvolanie dôvodné alebo procesne prípustné.

13. Žalovaný je osobou oprávnenou na podanie odvolania podľa § 359 C. s. p. ako strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému doručený 7. mája 2024. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania podľa § 362 ods. 1 C. s. p. začala žalovanému plynúť v zmysle § 121 ods. 2 C. s. p. dňom nasledujúcim po doručení rozsudku 8. mája 2024 a posledný 15. deň lehoty pripadol na 22. mája 2024 a na tento deň je prezenčným razítkom Okresného súdu Žiar nad Hronom vyznačené prevzatie odvolania žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolanie žalovaného teda vyvolalo suspenzívny účinok, rozsudok súdu prvej inštancie nenadobudol právoplatnosť a žalobkyňa mohla podľa § 370 C. s. p. vziať žalobu späť so súhlasom žalovaného. Odvolací súd vyzval žalovaného na vyjadrenie, či súhlasí so späťvzatím žaloby. Žalovaný zostal nečinný, nesúhlas so späťvzatím žaloby nevyjadril, na základe čoho odvolací súd podľa § 370 ods. 1 C. s. p. späťvzatie žaloby pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie podľa ods. 2 zrušil a konanie zastavil.

14. Zrušením rozsudku súdu prvej inštancie a zastavením konania zaniklo rozhodnutie súdu prvej inštancie ako celok vrátane výroku o trovách konania. Povinnosťou odvolacieho súdu podľa § 262 ods. 1 C. s. p. bolo rozhodnúť o nároku strán sporu na náhradu trov konania, keďže rozhodnutím odvolacieho súdu o zastavení konania sa konanie končí.

14.1 Žalobkyňa žiadala v podaní o späťvzatí žaloby uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť jej náhradu trov konania poukazujúc na časový sled skutočností vedúcich k späťvzatiu žaloby majúcej za to, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Odvolací súd s názorom žalobkyne súhlasí.

15. Žaloba o nahradenie prejavu vôle žalovaného pri uzavretí kúpnej zmluvy bola podaná na Okresný súd Žiar nad Hronom 08.12.2023. Prílohou žaloby bola kúpna zmluva č. 2022/10/03 v znení Dodatku č. 1, vklad ktorej povolil E. F. G., katastrálny odbor pod sp. zn. C. X/XXXX dňa 24.02.2023. Kúpnu zmluvou C. X/XXXX nadobudol žalovaný od predávajúceho H., I. I. H. E., I. I. J. G. okrem iného aj nehnuteľnosti, o ktoré v konaní ide. Listom vlastníctva z 08.12.2023 č. XXXX katastrálne územie C. D., ktorý je súčasťou spisu je preukázané, že ku dňu podania žaloby na súd bol žalovaný vlastníkom sporných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 2. januára 2023 v znení dodatku z 09.02.2023, vklad ktorej bol povolený pod C. X/XXXX. Vecnoprávne účinky zmluvy C. X/XXXX trvali aj ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie 16. apríla 2024, keď žalovaný od kúpnej zmluvy C. X/XXXX v znení jej dodatku podľa textu odvolania odstúpil až 22.04.2024 (po rozhodnutí súdu prvej inštancie) a odstúpenie od kúpnej zmluvy v časti týkajúcej sa predmetu konania bolo predávajúcemu H., I. I. H. E. podľa tvrdenia žalovaného doručené až 2. mája 2024. Za bezvýznamné pre rozhodnutie o trovách konania z hľadiska hodnotenia zavinenia strán sporu na zastavení konania odvolací súd považuje, že k zániku kúpnej zmluvy v časti podľa tvrdenia žalobkyne relatívne neplatnej, došlo pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci. Dôvodom späťvzatia žaloby podľa podania žalobkyne z 13. augusta 2024 bola skutočnosť, že žalovaný odstúpil od kúpnej zmluvy, čím sa obnovil pôvodný stav – vlastnícke právo predávajúceho a zápis v katastri nehnuteľností v čase tohto úkonu žalobkyne svedčil predchádzajúcemu vlastníkovi – predávajúcemu. Odvolací súd nahliadnutím do výpisu z LV č. XXXX katastrálne územie C. D. overil tvrdenie žalobkyne a zistil, že pod poradovým číslom 2 je ako podielový spoluvlastník dotknutých nehnuteľností zapísaná spoločnosť H., I. I. H. E., I. I. J. G. na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy C. X/XXXX zo dňa 22.04.2024 a súhlas predávajúceho zo dňa 13.05.2024.

16. Podľa § 256 ods. 1 C. s. p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

17. Ústavný súd Slovenskej republiky nielen v náleze sp. zn. II. ÚS 569/2017 z 20. marca 2018, na ktorý poukazuje žalobkyňa v žiadosti o priznanie nároku na náhradu trov konania proti žalovanému, ale aj v iných rozhodnutiach konštantne zastáva názor, že ustanovenie § 256 ods. 1 C. s. p. je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016, niet preto dôvodu nezohľadniť ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 O. s. p. aj na aktuálny právny stav (porovnaj napr. nález sp. zn. IV. ÚS 480/2018), ako aj nález z 20. augusta 2019 sp. zn. I. ÚS 225/2019, z ktorého vyplýva, že pre účely rozhodnutia o trovách konania podľa § 256 ods. 1 C. s. p., ktorý je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok je nevyhnutné skúmať otázku miery zavinenia na späťvzatí žaloby a aj keď súd skúma iba procesné zavinenie na zastavení konania, nie je možné o procesnom zavinení na zastavení konania urobiť záver bez zodpovedania otázky, či bola žaloba podaná dôvodne. Odpoveď na otázku, či bola žaloba podaná dôvodne sa nevzťahuje na hmotnoprávnu dôvodnosť žaloby, ktorá sa pre účely ustálenia miery zavinenia na zastavení konania neskúma a neposudzuje, avšak je potrebné hlboko a dôsledne skúmať, z akých dôvodov bola podaná žaloba, aká aktivita bola vyvíjaná jednotlivými stranami sporu v priebehu konania a nie je možné pripísať mieru zavinenia na späťvzatí žaloby tej ktorej strane formalisticky, len na základe konkrétneho procesného úkonu bez vyjasnenia si, čo bolo podnetom na daný úkon. Rovnaký názor k potrebe skúmania procesného zavinenia na zastavení konania z objektívneho hľadiska zastáva aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (napr. v uznesení z 25.10.2023 sp. zn. 1Cdo/176/2022) s tým, že je potrebné objektívne posudzovať, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosť, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť, aby bolo konanie zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalovanej pohľadávke (k petitu). Zavinenie nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ako vzťah príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania, teda aj jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu.

18. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala nahradenia prejavu vôle žalovaného pri uzavretí kúpnej zmluvy formou prípustnou na ochranu obídeneho podielového spoluvlastníka, ktorý v prípade porušenia predkupného práva zakotveného v § 140 Občianskeho zákonníka má na výber, či sa bude domáhať relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka, nahradenia prejavu

vôle voči nadobúdateľovi spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 Občianskeho zákonníka alebo sa uspokojí s tým, že mu zostáva predkupné právo voči nadobúdateľovi zachované - porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/239/2012 (R 7/2016). Odstúpením žalovaného od kúpnej zmluvy C. X/XXXX porušujúcej predkupné právo žalobkyne sa navrátil pôvodný právny stav, aký existoval pred právnym úkonom porušujúcim predkupné právo žalobkyne, teda odpadol predmet sporu, náprava porušenia predkupného práva žalobkyne. Dôvodom späťvzatia žaloby bolo správanie sa žalovaného, čo odôvodňuje záver odvolacieho súdu, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania a podľa § 256 C. s. p. mu vznikla povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

19. O výške trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, z tohto dôvodu je povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania viazaná na právoplatnosť uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).